

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 32 af 4. februar 1976 om lige løn til mænd og kvinder (Folketingstidende 1975-76, sp. 1674, 2401, 5032 og 5121, tillæg A, sp. 1505, tillæg B, sp. 385, tillæg C, sp. 183).

Ligelønsloven er vedtaget til gennemførelse af EF's ministerråds direktiv af 10. februar 1975 om gennemførelse af princippet om lige løn til mænd og kvinder. Lovforslaget blev udarbejdet på grundlag af en indstilling fra et udvalg, hvori bl.a. arbejdsmarkedets parter var repræsenteret. Det blev ved udarbejdelsen af lovforslaget tillagt afgørende vægt, at direktivet måtte omformuleres således, at reglerne kunne indgå som et naturligt led i det danske arbejdsretlige system.

Princippet om ligeløn var således allerede gennemført på LO/DA-området ved vedtagelsen af mæglingsforslaget i 1973. Da de principper, der følges på dette område, i vidt omfang får virkning både på andre overenskomstområder og på områder, der ikke er reguleret ved overenskomst, kunne man gå ud fra, at ligelønsprincippet allerede var gennemført i Danmark, men at ikke alle havde et formelt krav på ligeløn, der kunne håndhæves ad retslig vej.

I forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget var der derfor enighed om at bygge på det samme sproglige ligelønsbegreb, som kendes fra overenskomsterne.

Dette blev således begrundet i de almindelige bemærkninger til lovforslaget:

»I direktivets art. 1 udtales, at der skal ydes ligeløn »for samme arbejde eller for arbejde, som tillægges samme værdi«. I forbindelse med vedtagelsen af direktivet tog Danmark imidlertid et forbehold om, at man - af klarhedsgrunde - i den danske følgelovgivning alene ville anvende udtrykket »samme arbejde«, der (ligesom udtrykket »lige løn«) er det samme, der anvendes i de kollektive overenskomster.

Særligt hvad angår udtrykket »samme arbejde«, er dette i Danmark hidtil - bl.a. af de implicerede organisationer - blevet fortolket så bredt, at en

tilføjelse af direktivets udtryk ikke ville indebære nogen reel udvidelse af området for ligeløn i Danmark.

I de få tilfælde, hvor der ved en jobklassificering er tillagt et arbejde samme værdi som et andet, vil det helt naturligt være omfattet af bestemmelserne om ligeløn.«

EF-Kommissionen indledte den 30. marts 1979 traktatkrænkelsesprocedure mod Danmark, jfr. EF-traktatens art. 169 og udtog den 18. juli 1983 stævning mod Danmark, idet den bl.a. gjorde gældende, at begrebet lige løn for samme arbejde udgør en begrænsning i lovens anvendelsesområde, der medfører, at direktivet ikke kan anses for korrekt opfyldt.

Kommissionens opfattelse kan sammenfattes således: Direktivet indeholder en forpligtelse til at yde lige løn for samme arbejde og for arbejde, som tillægges samme værdi.

Eksempelvis vil forpligtelsen ikke være overholdt, hvis loven ikke finder anvendelse på arbejde, der skønt det er forskelligartet, har samme værdi.

Regeringen har i sine svar til Kommissionen og under sagens behandling gjort rede for, at lovens ordlyd stemmer overens med overenskomsternes ligelønsbegreb, som støds har været fortolket i den brede betydning. Regeringen har henvist til en opmandskendelse fra 1977, der viser, at overenskomsterne fortolkes som også dækkende arbejde, som tillægges samme værdi. Regeringen har endvidere henvist til, at den brede fortolkning af »samme arbejde« fremgår af bemærkningerne til lovforslaget.

EF-domstolen har taget til efterretning, at overenskomsterne og loven fortolkes i overensstemmelse med ligelønsdirektivet.

Domstolen har imidlertid i sin afgørelse af 30. januar 1985 lagt vægt på, at brugerne af loven ikke ud af lovteksten kan se, at »samme arbejde« skal forstås i den brede betydning. Danmark er derfor blevet dømt for mangelfuld gennemførelse af ligelønsdirektivet.